

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ศาลากลางจังหวัดเดิมตั้งอยู่ที่ ตำบลประตูชัย อำเภอกรุงเก่า (อำเภอพระนครศรีอยุธยาในปัจจุบัน) สร้างเป็นตึก ๓ ชั้น รูปร่างคล้ายตัวที ซึ่งได้ทำการก่อสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ สมัยหลวงบริหารชนบท (สำน) เป็นข้าหลวงประจำจังหวัด โดยการสนับสนุนจากนายปรีดี พนมยงค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังในสมัยนั้นซึ่งเป็นชาวอยุธยาที่ตัวตึกด้านหน้าศาลากลางจังหวัด ได้ก่อสร้างพระบรมรูปวีรกรรมวีรสงคราม ซึ่งได้ประกอบคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่กรุงศรีอยุธยาและชาติไทยในครั้งอดีตรวม ๖ พระองค์ คือ

๑. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระหัตถ์ซ้ายถือปราชาศงฆ์ปฐมกษัตริย์ผู้สร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. ๑๗๕๑

๒. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถพระหัตถ์ทั้งสองถือประมวลกฎหมายผู้ทรงพระปรีชาสามารถในทางปกครอง

๓. สมเด็จพระศรีสุริโยทัย วีรสตรีซึ่งได้เสด็จออกไปสู้รบกับข้าศึก เมื่อ พ.ศ. ๒๐๕๑ และได้เสียดสละพระชนม์ชีพเพื่อสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระราชสวามี

๔. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. ๒๐๓๓ - พ.ศ. ๒๑๔๘) พระหัตถ์ขวาถือพระแสงของ้าวพระหัตถ์ซ้ายถือพระมาลา ผู้ทรงกอบกู้พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเสียแก่พม่าครั้งแรกและได้สู้รบกับข้าศึกถึง ๗ ครั้ง

๕. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. ๒๑๕๕ - พ.ศ. ๒๒๓๑) พระหัตถ์ทั้งสองถือพระราชสาสน์ได้ทรงทำสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส ครั้งพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ และทรงนำเอาวัฒนธรรมทางตะวันตกมาเผยแพร่ไว้มากครั้งเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ในรัชสมัยของพระองค์ การค้าขายเจริญรุ่งเรืองมาก

๖. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (พ.ศ. ๒๑๕๕ - พ.ศ. ๒๒๓๕) พระหัตถ์ทั้งสองถือดาบ ได้ทรงกอบกู้ความเป็นเอกราชไว้ได้ในคราวเสียกรุงครั้งสุดท้าย เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ และย้ายเมืองหลวงไปตั้งที่กรุงธนบุรี

อาคารศาลากลางจังหวัดหลังเดิมได้ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและบริการประชาชนมาจนมีสภาพชำรุดทรุดโทรมยากแก่การซ่อมบำรุง และไม่สามารถรองรับส่วนราชการประจำจังหวัดได้เพียงพอ ประกอบกับที่ตั้งอยู่ในเขตโครงการนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้รับการยกย่องจากองค์การสหประชาชาติ ให้เป็นมรดกโลก และกรมศิลปากรมีแผนงานที่จะบูรณะซ่อมแซมอาคารศาลากลางและสถานที่ต่างๆ โดยรอบให้เป็นศูนย์กลางทางประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวจังหวัด จึงมีโครงการย้ายศาลากลางออกไปอยู่นอกพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์

ต่อมานายจตุรงค์ ด่านชัยวิโรจน์ นางขวัญลักษณ์ ด่านชัยวิโรจน์ นายวรพจน์ ด่านชัยวิจิตร และนางสมพิศ ด่านชัยวิจิตร ได้อุทิศที่ดินริมถนนสายเอเชีย หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา ให้กับทางราชการจำนวน ๗๐ ไร่ ๑ ตารางวา ราคาทุนทรัพย์ ๗๐,๐๐๔,๕๕๑.๖๐ บาท โดยอุทิศให้

๑. ก่อสร้างศูนย์ราชการ จำนวน ๕๓ ไร่ ๒ งาน ๑๖ ตารางวา

๒. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อสร้างถนนสาธารณะ จำนวน ๑๖ ไร่ ๑ งาน ๒๕ ตารางวา

มีพิธีมอบโฉนดที่ดินวันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ ณ กระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบรรหาร ศิลปอาชา) เป็นประธานในพิธีรับมอบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงได้เสนอโครงการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดต่อกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งคณะกรรมการได้อนุมัติโครงการก่อสร้างโดยแบ่งการดำเนินการออก ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ (ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๓๖ - ๒๕๓๘) ก่อสร้างอาคารศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และระบบสาธารณูปโภค

ระยะที่ ๒ (ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๓๙ - ๒๕๓๘) ก่อสร้างศาลาประชาคม

ระยะที่ ๓ (ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๓๘ - ๒๕๓๙) ก่อสร้างอาคารสูง ๑๐ ชั้น จำนวน ๒ หลัง เพื่อรองรับส่วนราชการทุกส่วน

พ.ศ. ๒๕๓๕ กระทรวงมหาดไทยจัดสรรงบประมาณเป็นค่าถมดิน จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริเวณที่จะก่อสร้างศาลากลางจังหวัด ๑๐ ไร่ พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าก่อสร้างศาลากลางจังหวัดพร้อมระบบสาธารณูปโภค โดยผูกพันงบประมาณปี พ.ศ.๒๕๓๗ จำนวน ๕๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท และปี พ.ศ.๒๕๓๘ จำนวน ๖๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท และกระทรวงมหาดไทยให้จังหวัดดำเนินการประกวดราคาได้บริษัท แซมคอน จำกัด เป็นผู้รับเหมาในวงเงิน ๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดแล้วเสร็จใน ๖๗๕ วัน ลงนามในสัญญาจ้าง วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๗ กำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๙ เป็นอาคารทรงไทยสูง ๔ ชั้น พื้นที่ใช้สอย ๙,๑๕๖ ตารางเมตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดพิธีวางศิลาฤกษ์วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๗ เวลา ๑๓.๐๑ น. โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย(พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธาน ณ บริเวณที่ก่อสร้างศาลากลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดพิธีบวงสรวงศาลากลางหลังเก่า วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙ เวลา ๐๘.๐๐ น. และเวลา ๑๐.๐๐น.ได้จัดพิธีสงฆ์และบวงสรวง ศาลากลางใหม่ เริ่มปฏิบัติงาน ณ ศาลากลางใหม่ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

นายวิทยา ผิวผ่อง ได้ย้ายมาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ท่านเห็นว่าศูนย์ราชการหลังใหม่ มีสภาพค่อนข้างทรุดโทรม จึงมีดำริให้ปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์ราชการจังหวัดขึ้นใหม่โดยใช้งบประมาณของ ทางราชการและจัดหางบประมาณเพิ่มเติมจากการจำหน่ายวัดถุมงคลพระพุทธไตรรัตน์ นายก (หลวงพ่โต) วัดพนัญเชิงวรวิหาร ซึ่งงบประมาณทั้งหมดรวมเป็นเงิน ๑๓,๖๖๖,๗๕๘.๗๗ บาท โดยดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ – พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามรายละเอียดของงานดังต่อไปนี้

ระยะที่ ๑ ใช้งบประมาณจากราชการปี ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๗,๓๔๒,๕๐๐ บาท

- ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหน้าศูนย์ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สร้างลานคอนกรีต) งบประมาณ ๖,๑๔๒,๕๐๐ บาท โดยใช้งบจากยุทธศาสตร์จังหวัด

- ปรับปรุงศูนย์ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งบ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินเหลือจ่าย

ระยะที่ ๒ ใช้งบประมาณจากการจำหน่ายวัตถุมงคล รวมเป็นเงิน ๓,๑๖๑,๐๒๘.๗๗ บาท

- สร้างศาลพระภูมิตา-ยาย งบ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

- สร้างตู้นิรภัยเก็บพระแสงราชศัสตราและพระพุทธรูปนารายณ์พร้อมระบบป้องกันภัยห้องพระยา

โบราณ งบ ๕๓๒,๔๐๔ บาท

- สร้างระบบจ่ายน้ำรดน้ำต้นไม้ งบ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- ก่อสร้างหอพระและฐานศาลพระภูมิ งบ ๑,๑๕๐,๐๐๐ บาท

- ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง งบ ๖๕๕,๖๗๔.๗๗ บาท

- ปรับภูมิทัศน์ (สวนหย่อม) งบ ๒๑๓,๑๕๐ บาท

- ค่าซ่อมแซมพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ งบ ๑๒๐,๐๐๐ บาท

- ค่าก่อสร้างสระน้ำหลังศาลพระภูมิ ๕๕,๘๐๐ บาท

ระยะที่ ๓ ใช้งบประมาณจากราชการปี ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๓,๑๖๓,๒๓๐ บาท

- ทาสีศูนย์ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งบ ๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท โดยใช้งบจากกระทรวงมหาดไทย

- ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ศูนย์ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งบ ๘๕๕,๒๓๐ บาท โดยใช้งบจาก

กองทุนโรงไฟฟ้าวังน้อย

- ก่อสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กโดยใช้งบจากกองทุนโรงไฟฟ้าวังน้อย (ป้อม อ.ศ.) งบ ๔๕๔,๐๐๐ บาท โดยใช้งบจากกองทุนโรงไฟฟ้าวังน้อยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ปรับปรุงเพิ่มเติม

๑. ปรับปรุงที่จอดรถบริเวณโดยรอบศาลากลางจังหวัด

๒. ทาสีอาคารภายในศาลากลางทั้งหมด

และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ปรับปรุงเพิ่มเติม

๑. ทาสีป้ายโฆษณา AYUTTHAYA WORLD EXPO 2020 พื้นสนสมหน้าศาลากลางจังหวัด

๒. ติดตั้งป้ายไฟ LED ๒ จุด งบพัฒนาจังหวัด และงบองค์การบริหารส่วนจังหวัด